

Η ορθόδοξη ιεραποστολή στην Αφρική σήμερα

Θυμόμαστε από τις προηγούμενες ενότητες πως ιεραπόστολοι είναι όλοι εκείνοι που ακολουθούν την εντολή του Χριστού, να διαδώσουν το Ευαγγέλιο στα πέριχα της οικουμένης.

Στην Αφρική η ιεραποστολική δράση ξεκίνησε πριν από πολλά χρόνια. Ιεραπόστολοι από την Ευρώπη και την Αμερική συνεχίζουν μέχρι σήμερα να κηρύττουν ότι ο Χριστός αγαπάει το ίδιο όλους τους ανθρώπους σε όποια **φυλή** κι αν ανήκουν, όποιο χρώμα κι αν έχουν.

Αλλά δεν περιορίζονται μόνο στο κήρυγμα. Βοηθούν τους Αφρικανούς και στα προβλήματά τους. Οργανώνουν σχολεία όπου μαθαίνουν τα παιδιά τους γράμματα, ιατρεία όπου τους ενημερώνουν για θέματα υγείας, συσσίτια για όλους. Οι Αφρικανοί μέσα από αυτές τις πράξεις προσφοράς γνωρίζουν το Χριστό της αγάπης και της ελευθερίας.

Όσοι πιστεύουν στο Χριστό βαπτίζονται, μετέχουν στα **Μυστήρια**, καταλαβαίνουν το χριστιανικό γάμο, γίνονται ιερείς. Εκδηλώνουν την πίστη και τα συναισθήματά τους στη χριστιανική λατρεία. Δε διστάζουν μάλιστα να ζωγραφίζουν το Χριστό ...μαύρο. Το ίδιο ζωγραφίζουν και την Παναγία, τη μεγάλη μητέρα όλων μας, όπως την αποκαλούν.

Μαθαίνω τις λέξεις

ιθαγενείς (ο ιθαγενής): Αυτοί που κατοικούν στον τόπο γέννησης και καταγωγής τους.

φυλή: Σύνολο ανθρώπων με κοινή καταγωγή και κοινό χρώμα.

Μυστήρια: Καθεμιά από τις επτά ιερές Ακολουθίες της ορθόδοξης Εκκλησίας (Βάπτισμα, Χρίσμα, Θεία Ευχαριστία, Εξομολόγηση, Ευχέλαιο, Γάμος, Ιεροσύνη).

Διαβάζω ποιήματα

Διαβάζω το ποίημα για το μαύρο Χριστό και στη συνέχεια βρίσκω και ανακοινώνω στην τάξη ποιήματα για το Χριστό ή την Παναγία.

Ο μαύρος Χριστός

Γυρεύω έναν ντόπιο ζωγράφο,
για να μου φτιάσει ένα μαύρο Χριστό.
Να μου ζωγραφίσει τον Κύριό μου και Πατέρα μου
μ' έναν όμορφο χιτώνα
σαν κι αυτόν που φοράει ο δικός μου γονιός.
Άκουσέ με, Χριστέ μου και Πατέρα μου:
οι λευκοί σε παράστησαν
σαν έναν ωραίο άντρα από τη δική τους φυλή,
οι κόκκινοι Ινδιάνοι σε ζωγράφισαν
ίδιο μαζί τους,
οι κίτρινοι σου δάνεισαν το χρώμα τους.
Θα αρνηθείς τώρα
να πάρεις και το δικό μου χρώμα,
το μαύρο;

(Αφρικανική ποίηση από το περιοδικό «Πάντα τα Έθνη», τεύχος 3, 1982)

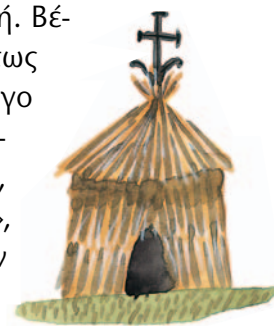

Η ορθόδοξη ιεραποστολή στην Ουγκάντα και στην Κένυα

Η Ουγκάντα και η Κένυα αποτελούν δυο χαρακτηριστικά παραδείγματα ιεραποστολικής δράσης στην Αφρική, που αξίζει να μελετήσουμε με προσοχή.

Στην **Ουγκάντα**, μια περιοχή ταλαιπωρημένη από τις συχνές πολεμικές συγκρούσεις, οι κάτοικοι κάνουν προσπάθειες να ξεπεράσουν τα καθημερινά προβλήματά τους. Με τη βοήθεια ορθόδοξων ιεραποστόλων απ' όλο τον κόσμο, η Ουγκάντα προσπαθεί να αναπτύξει τις γεωργικές καλλιέργειές της, να κτίσει ναούς, σχολεία και να γιατρέψει τις πληγές από τους πολέμους.

Στην **Κένυα**, το έργο αγάπης της ορθόδοξης ιεραποστολής κάνει έντονη την παρουσία του. Παρέχονται φάρμακα, τρόφιμα και κάθε δυνατή φροντίδα στους ταλαιπωρημένους ανθρώπους. Χτίστηκαν νηπιαγωγεία, σχολεία, Πολυτεχνική σχολή στην περιοχή των Μασσάι. Ιδρύθηκε Γυμνάσιο και Ιερατική Σχολή. Βέβαια, μη φανταστεί κανείς πως όλα αυτά είναι πάντα καλοφτιαγμένα, όπως τα συναντούμε στη χώρα μας. Σχολείο εκεί μπορεί να είναι ένα υπόστεγο ή ένα δέντρο με μερικούς πάγκους για θρανία. Εκκλησία μπορεί να είναι μια καλύβα από ξερό χορτάρι*. Κι όταν λένε οι Κενυάτες *Χαραμπέ***, εννοούν «προσφορά αγάπης σε χρήμα ή σε είδος από το υστέρημά μου», που σημαίνει πως ο χριστιανισμός υπάρχει στις καρδιές των ανθρώπων όλου του κόσμου, μόνο που δεν το γνωρίζουν πάντα!

* Παρατήρησε και στην ενότητα «Πορευθείτε σε όλα τα έθνη», τη φωτογραφία στην παράγραφο *βλέπω και μαθαίνω*, σελ. 80.

** Χαραμπέ: Λέξη στα Σουαχίλι.

Βρίσκω τις παροιμίες

Οι παροιμίες που ακολουθούν είναι αφρικανικές. Προσπάθησε να τις διατυπώσεις με δικά σου λόγια ή να βρεις και αντίστοιχες ελληνικές παροιμίες. Διαβάστε στην τάξη και συζητήστε όσες παροιμίες σας εντυπωσιάζουν ιδιαίτερα:

- Ο πραγματικός πλούτος δεν είναι το χρυσάφι (φυλές Μπαντού).
- Μια ζώνη σήμερα είναι καλύτερη από ένα παντελόνι αύριο (φυλή Μόσι).
- Ο πλούτος αγοράζει δούλους, όχι όμως αγάπη (Τόγκο).

Μια μικρή θεατρική παράσταση ... χωρίς λόγια!

Φέρε στην τάξη μουσική και ήχους από την Αφρική, φωτογραφίες και αντικείμενα που θυμίζουν την αφρικανική ήπειρο. Στη συνέχεια προσπάθησε να κάνεις μια αναπαράσταση και να δείξεις σκηνές από την καθημερινή ζωή των φυλών της Αφρικής με όποιο τρόπο θέλεις. Μπορείς να γίνεις εσύ ο ίδιος ο ήρωας, μπορείς ακόμη να χρησιμοποιήσεις το κουκλοθέατρο για την παράστασή σου.

Η συμβολή Ελλάδας και Κύπρου στις προσπάθειες της ιεραποστολής

Όπως ήδη έχουμε μάθει, η ορθόδοξη ιεραποστολή δεν αρνείται και δεν απορρίπτει τον πολιτισμό, τα ήθη, τα έθιμα και τις παραδόσεις των λαών. Διδάσκει την αλήθεια του Ευαγγελίου με το παράδειγμα της αγάπης. Όπου οι λαοί δεν είχαν αλφάβητο, οι ιεραπόστολοι βοήθησαν να δημιουργηθεί γραφή. Όπου δεν υπήρχαν σχολεία, φτιάχτηκαν.

Οι Εκκλησίες της Ελλάδας και της Κύπρου έχουν πλούσια ιεραποστολική δράση.

Το ιεραποστολικό τμήμα της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, στέλνει ανθρώπους που βάζουν σε κίνδυνο ακόμη και την ίδια τους τη ζωή, για να δώσουν βοήθεια με φάρμακα και γνώσεις, σε χωριά και φυλές που τα χρειάζονται. Οι μεταφράσεις ιερών κειμένων, οι ιερατικές σχολές, τα σχολεία είναι ελάχιστα από όσα θα μπορούσαμε να πούμε για το ιεραποστολικό έργο της Εκκλησίας μας σ' ολόκληρο τον κόσμο αλλά και στην Αφρική.

Η Εκκλησία της Κύπρου με τη δυναμική της παρουσία στην Αφρική, μοιάζει με κιβωτό αγάπης και σωτηρίας, που ταξιδεύει σ' όλο τον κόσμο, για να διδάξει την ελευθερία και τη χαρά της πίστης.

Πες το με μια λέξη

Βάζουν σε κίνδυνο ακόμα και την ίδια τους τη ζωή: _____

Μαζεύω γραμματόσημα!

Συγκέντρωσε όσο περισσότερα γραμματόσημα μπορείς να βρεις από την Ελλάδα και την Κύπρο, που να μπορούν να χωριστούν στις παρακάτω κατηγορίες.

1. Θρησκευτικές γιορτές.
2. Μοναστήρια, εκκλησίες.
3. Θησαυροί από την αρχαιότητα.
4. Κομψοτεχνήματα της λαϊκής τέχνης.
5. Τοποθεσίες, κράτη, πόλεις όπου έχει αναπτυχθεί το ιεραποστολικό έργο.

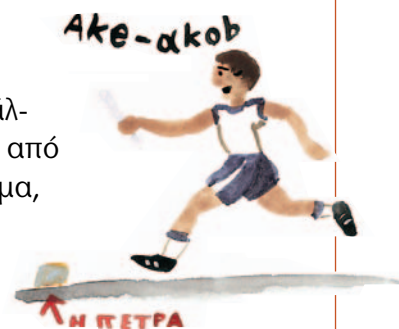

Παίζω με τους φίλους μου

Τα παιδιά των Βεδουίνων της Αφρικής παίζουν, όπως κι εσείς, το παιχνίδι της σκυταλοδρομίας.

Οδηγίες του παιχνιδιού:

Για να δείτε το δικό τους τρόπο παιχνιδιού, θα χωριστείτε σε τρεις ομάδες, κάνοντας τρεις σειρές ο ένας πίσω από τον άλλον. Στη μια άκρη της αυλής, την αφετηρία, θα βάλετε μπροστά από κάθε ομάδα μια πέτρα και στην άλλη άκρη της αυλής, στο τέρμα, επίσης από μια πέτρα για κάθε ομάδα. Με το σύνθημα ξεκινούν οι ομάδες. Ο πρώτος που θα φτάσει στην πέτρα του τέρματος φωνάζει **Ake-akob** και μένει εκεί. Οι υπόλοιποι κατευθύνονται προς το τέρμα. Ο πρώτος που θα φτάσει φωνάζει την ίδια λέξη και μένει εκεί. Νικάει η ομάδα της οποίας οι παίκτες θα τελειώσουν πιο γρήγορα και θα φτάσουν πρώτοι στο τέρμα.

Αγαπώ τα παραμύθια

Συγκέντρωσε παραμύθια από χώρες της Ανατολής και της Αφρικής και φτιάξε ένα λεύκωμα με αυτά στην τάξη, για να τα διαβάζεις κάθε φορά που έχεις ελεύθερο χρόνο μαζί με τους συμμαθητές σου.

Με δίγα λόγια

- ✓ Το έργο και η προσφορά των ιεραποστόλων στις μαύρες φυλές της Αφρικής φανερώνει πως μπροστά στο Θεό είμαστε όλοι ίσοι και πως έχουμε τα ίδια δικαιώματα στη ζωή.
- ✓ Τα σχολεία, τα φάρμακα, η περίθαλψη και η αντιμετώπιση των καθημερινών αναγκών είναι τα βασικά έργα των ιεραποστόλων, με κύρια παραδείγματα την Ουγκάντα και την Κένυα.
- ✓ Οι Εκκλησίες της Ελλάδας και της Κύπρου με το σημαντικό ιεραποστολικό και φιλανθρωπικό τους έργο έχουν συμβάλει στην εξάπλωση της χριστιανικής πίστης στη Μαύρη ήπειρο.

Συζητούμε μέσα στην τάξη

Με τη βοήθεια εφημερίδων, περιοδικών ή του διαδικτύου (internet), βρείτε στοιχεία για σύγχρονες ιεραποστολικές ή φιλανθρωπικές δράσεις στην Αφρική. Αφού συγκεντρώσετε το υλικό, μπορείτε να συζητήσετε στην τάξη τις εντυπώσεις σας σχετικά με το έργο τους.

Με μία φράση

Οι ιεραπόστολοι στις μέρες μας εργάζονται με αυτοθυσία και αγάπη σε χώρες της Αφρικής, πέρα από διακρίσεις χρώματος και φυλής.

33

Εργαζόμαστε για την ενότητα όλων

*Η Εκκλησία
αγκαλιάζει
όλο τον κόσμο*

Στα τελευταία μαθήματα είδαμε ότι η Εκκλησία με την ιεραποστολή προσπαθεί να αγκαλιάσει όλους τους ανθρώπους χωρίς να κάνει **διακρίσεις**, αν είναι πλούσιοι ή φτωχοί, άσπροι ή μαύροι, άνδρες ή γυναίκες, μορφωμένοι ή αμόρφωτοι.

Αυτό είναι το όραμα της

Εκκλησίας: να γίνουν κάποτε όλοι οι άνθρωποι και οι λαοί ένα σώμα, μια μεγάλη οικογένεια, που τα μέλη της θα ζουν με αγάπη, σεβασμό και **αλληλοκατανόηση**, όπως οι πρώτες χριστιανικές κοινότητες αγάπης.

Αυτό δεν είναι κάτι εύκολο. Αφού καθημερινά βλέπουμε στις εφημερίδες, στην τηλεόραση, αλλά και πολλές φορές μπροστά στα μάτια μας εικόνες γεμάτες από εχθρότητα και βία. Η Εκκλησία, αλλά και ο καθένας από εμάς, δε στέκεται απλώς θεατής αυτής της σκληρής πραγματικότητας.

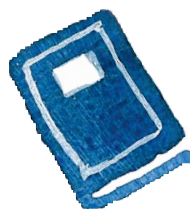
Η Εκκλησία του Χριστού για να δώσει παρηγοριά στο σύγχρονο άνθρωπο, προσφέρει ιεραποστολικό και πνευματικό έργο και προσεύχεται «*ὕπὲρ τῶν πάντων ἐνώσεως*». Να γίνουμε δηλαδή όλοι ένα, μια αγκαλιά, μια μεγάλη οικογένεια, όπου ο καθένας θα έχει το δικό του χαμόγελο, το δικό του χρώμα, τις δικές του συνήθειες, τη δική του γλώσσα. Σε μια τέτοια μεγάλη οικογένεια με τόσα ξεχωριστά και διαφορετικά άτομα υπάρχει ένας μόνο τρόπος επικοινωνίας: Η **αγάπη**, που ξεπερνάει τις δυσκολίες, όλα τα ενώνει και τίποτα δε χωρίζει.

Η ενότητα είναι εκείνη που κάνει τους ανθρώπους να **μεγαλουργούν**, να προσδεύουν σε όλους τους τομείς, να δημιουργούν πολιτισμό, τέχνες, επιστήμες. «*Ὡς ἐν τῇ ἐνώσει ἢ ἰσχύς*» έλεγαν οι αρχαίοι Έλληνες. Δηλαδή όταν είμαστε ενωμένοι γινόμαστε **ισχυροί**. Η Εκκλησία προσεύχεται κι εργάζεται για την ενότητα μεταξύ όλων των ανθρώπων. Αν όλοι βοηθήσουμε, μπορεί αυτό να γίνει πραγματικότητα στη ζωή μας. Και θα το πετύχουμε, όταν γεμίσουμε την καρδιά μας με αγάπη και φτάσουμε στο «*Εμείς*» παραμερίζοντας το «*Εγώ*».

*Η προσευχή
της Εκκλησίας
για την ενότητα όλων*

*«Εμείς»
και όχι «εγώ»*

Μαθαίνω τις λέξεις

διακρίσεις (διακρίνω): Ιδιαίτερες προτιμήσεις ή αντιπάθειες για ορισμένους ανθρώπους.

αλληλοκατανόηση: Να καταλαβαίνεις τις ανάγκες και τις δυσκολίες του άλλου, αλλά και ο άλλος να καταλάβει τις δικές σου.

μεγαλουργούν (μεγαλουργώ): Κάνουν μεγάλα έργα, επιτυγχάνουν κάτι σπουδαίο.

ισχυρός: Δυνατός.

Πηγή φωτ.: UNICEF.

Νοιάζομαι για τους ανθρώπους

Δύο σπουδαία παραδείγματα αλληλοβοήθειας και αλληλοσυμπράστασης των λαών αποτελούν οι *ανθρωπιστικοί οργανισμοί** «Γιατροί Χωρίς Σύνορα» και «UNESCO». Διάβασε παρακάτω το σημαντικό έργο που προσφέρουν σε όλους τους λαούς του κόσμου:

Οι «Γιατροί χωρίς Σύνορα» προσφέρουν τη βοήθειά τους:

- σε πληθυσμούς που βρίσκονται σε κατάσταση επείγουσας ανάγκης,
- στα θύματα που προκαλούν οι φυσικές καταστροφές (σεισμοί, πλημμύρες κ.λπ.) ή οι ίδιοι οι άνθρωποι (πόλεμοι, τρομοκρατικές επιθέσεις),
- σε όσους υποφέρουν εξαιτίας εξεγέρσεων ή επαναστάσεων.

Τη βοήθεια αυτή προσφέρουν σε όλους τους ανθρώπους άσχετα με το χρώμα, τη θρησκεία και τα πολιτικά τους ενδιαφέροντα.

Η UNESCO είναι ο εκπαιδευτικός, επιστημονικός και πολιτιστικός οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών. Ο κύριος σκοπός της είναι:

- να συμβάλει στην ειρήνη και την ασφάλεια του κόσμου,
- να ενισχύσει την εκπαίδευση, την επιστήμη και τον πολιτισμό, που ενώνουν και φέρνουν τους λαούς πιο κοντά,
- να βοηθήσει την επικοινωνία και τη συνεργασία μεταξύ των λαών χωρίς διακρίσεις και με σεβασμό στην παράδοση του κάθε λαού.

Όταν οι ίδιοι οι άνθρωποι μιλούν

«Δουλεύοντας πάντως σε αυτό το πρόγραμμα έμαθα ότι ένα χαμόγελο “κάνει το θαύμα του” σε όλους τους πολιτισμούς. Αν μπορείς να γελάσεις παρέα με τους ανθρώπους, τότε μπορείς να τους προσεγγίσεις, σχεδόν παντού. Νομίζω πως αυτό είναι το καλύτερο μάθημα που διδάχθηκα».

Εύα Κάντζερ, Μαία

Χώρα αποστολής: Γεωργία (Φεβρουάριος 1999),

Πηγή: Γιατροί χωρίς Σύνορα, www.msf.gr

* ανθρωπιστικοί οργανισμοί: Αυτοί που προσφέρουν βοήθεια στον άνθρωπο.

Μαθαίνω να συνεργάζομαι

Σχηματίστε μικρές ομάδες εργασίας με τους συμμαθητές σας και ψάξτε σε εφημερίδες, περιοδικά και το διαδίκτυο για περιπτώσεις αλληλοβοήθειας και αλληλοσυμπαραστάσης των λαών (π.χ. σεισμοί, πλημμύρες, τρομοκρατικές επιθέσεις, πόλεμοι κ.λπ.). Αυτά που θα βρείτε (μαρτυρίες, φωτογραφίες, πληροφορίες) να τα παρουσιάσετε στους συμμαθητές σας. Στο τέλος μπορείτε να κάνετε μια μικρή έκθεση με το υλικό όλων των ομάδων.

Πηγή φωτ.: Επίσημο αναμνηστικό λεύκιμα ΑΘΗΝΑ 2004.

Η ολυμπιακή φλόγα περνά μπροστά από το τείχος που άλλοτε χώριζε τους κατοίκους στο Βερολίνο της Γερμανίας.

Ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας Αναστάσιος εκτός από το σπουδαίο ιεραποστολικό, φιλανθρωπικό και μορφωτικό έργο που πρόσφερε, κατόρθωσε να ενώσει τους ανθρώπους και τους βοήθησε να ξεπεράσουν τις θρησκευτικές αλλά και τοπικές διαφορές.

Πηγή: Περιοδικό «Πάντα τα Έθνη», τεύχος 84, 2002.

Το ήξερες αυτό;

Ένας ακόμη μη κερδοσκοπικός οργανισμός προσφοράς προς τους ανθρώπους είναι και η «**Αλληλεγγύη**» της Εκκλησίας της Ελλάδας. Μπορείς να βρεις πληροφορίες για τον οργανισμό αυτό και να τις παρουσιάσεις στους συμμαθητές σου.

Με τίγα λόγια

- ✓ Το όραμα της Εκκλησίας είναι να γίνουν κάποτε όλοι οι άνθρωποι μια μεγάλη ενωμένη και αγαπημένη οικογένεια.
- ✓ Η Εκκλησία προσφέρει με την ιεραποστολή σε όλους ανεξάρτητα τους λαούς ανθρωπιστικό έργο.
- ✓ Επίσης προσεύχεται «Υπέρ της των πάντων ενώσεως», δηλαδή για την ενότητα όλων.
- ✓ Μπορούμε να πετύχουμε την ενότητα αυτή με την αγάπη, την αλληλοκατανόηση και τον αλληλοσεβασμό.
- ✓ Οι ανθρωπιστικοί οργανισμοί «Γιατροί Χωρίς Σύνορα» και UNESCO είναι σπουδαία παραδείγματα αλληλοβοήθειας και αλληλοσυμπαραστάσης των λαών.

Με μία φράση

Η Εκκλησία προσεύχεται για την ενότητα όλων των ανθρώπων αλλά, για να γίνει αυτό πραγματικότητα, πρέπει όλοι να βοηθήσουμε με όπλα την αγάπη, την αλληλοκατανόηση και τον αλληλοσεβασμό.